

Warsztaty dla nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych

Wspomaganie dziecka z problemem logopedycznym w środowisku edukacyjnym

1. *Lodolamacz – icebreaker*: uczestnicy dobierają się w trzy- lub czteroosobowe grupy, w których mają wykonać zadanie na otrzymanej karcie: wpisać swoje imiona, znaleźć trzy wspólne cechy, jedną cechę, która wyróżnia każdą osobę w tej małej grupie od pozostałych oraz wypisać trzy znane postaci, które się jękały lub jąkały.
2. Nauczyciele zostają poproszeni o przeczytanie tekstów, które należy czytać w sposób, w jaki są zapisane:
 - jak uczeń sepleniący (zamieniając głoski szeregu szumiącego na syczące);
 - jak uczeń z rotacyzmem (zamieniając głoskę [r] na [l]);
 - jak uczeń z kappacyzmem/gammacyzmem (zamieniając głoski: [k] na [t] i [g] na [d]);
 - jak uczeń z mową bezdźwięczną (zamieniając wszystkie głoski dźwięczne, które mają swoje bezdźwięczne odpowiedniki na takowe, np.: [b] na [p]; [g] na [k], [z] na [s] itd.);
 - jak uczeń z jękaniami (blokując się, przeciągając dźwięki i powtarzając sylaby lub dźwięki).

Prowadzący uświadamia, że rozmowa będzie o tym, czego może doświadczać w środowisku edukacyjnym dziecko, które ma problemy logopedyczne i o tym, jak możemy je wspierać.

3. Krótka prezentacja (część I): *Wspomaganie dziecka z problemem logopedycznym w środowisku edukacyjnym*:
 - rozpowszechnienie zaburzeń mowy wśród dzieci;
 - sylwetka dziecka z zaburzeniami mowy;
 - sytuacja szkolna ucznia z zaburzeniami mowy;
 - mobbing w szkole;
 - wyniki polskich badań z użyciem TBQ-R;
 - wsparcie dzieci z zaburzeniami mowy w środowisku edukacyjnym;
 - skuteczna interwencja logopedyczna – uwarunkowania;
 - wnioski.
4. Odtworzenie filmu pt. *Jak mówić o jękaniu w szkole?* Prośba do nauczycieli, by anonimowo zanotowali na fiszkach samoprzylepnych te informacje, które są dla nich nowe, zaskakujące, nieznanne.
5. Dyskusja (10-20 minut):
 - pytanie o ogólne reakcje na film;
 - prośba do nauczycieli, by podzielili się informacjami, które były dla nich nowe – jeśli grupa nie wykazuje na to ochoty, zacytowanie zapisków innych grup.
6. Prezentacja (część II): *Wspomaganie dziecka w problemem logopedycznym w środowisku edukacyjnym* – z przerwami na ćwiczenia praktyczne:
 - Na czym polega interwencja logopedyczna w jękaniu?

Warsztaty dla nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych

Wspomaganie dziecka z problemem logopedycznym w środowisku edukacyjnym

- Przykłady działań profilaktycznych;
- Czym jest jąkanie?
- Metafora góry lodowej w opisie jąkania;
- Utrata kontroli podczas epizodów zająknięć;
- Jąkanie – fakty;
- Upowszechnianie wiedzy;
- Wczesna interwencja;
- Terapia jąkania wczesnodziecięcego versus terapia jąkania utrwalonego;
- Co jest celem terapii jąkania?

7. Krótka dyskusja na temat tego, *jaki jest cel terapii jąkania utrwalonego i co się dzieje podczas terapii?*

Skomentowanie, że częścią terapii jest uczenie się/opanowywanie nowego sposobu mówienia (pokazać przykłady), którego zastosowanie w codziennym życiu nie jest łatwe! Warto zastanowić się, z jakich powodów kontrolowanie sposobu mówienia nie zawsze może być wykonalne?

Następnie ćwiczenie z pisaniem w trójkach: *Wyobraźcie sobie, że żyjemy w czasach, gdy ludzi ocenia się ze względu na charakter pisma...*

- Osoba nr 1 jest „jąkaniem” i jest odpowiedzialna za poczucie utraty kontroli – będzie szturchać, przeszkadzać osobie nr 2 w wykonaniu zadania.
- Osoba nr 2 ma za zadanie – najładniej jak potrafi – napisać ręką przeciwną do wiodącej (czyli praworęczni lewą ręką) trzy proste zdania.
- Osoba nr 3 jest otoczeniem, wypowiada „wspierające komunikaty” – typu: „postaraj się, nie spinaj się tak, pisz powoli, nie naciskaj tak mocno” etc.

Omówienie ćwiczenia: *Co czuły osoby, które były numerami 2 – jaka może być analogia pomiędzy tym doświadczeniem a jąkaniem?*

8. Ciąg dalszy prezentacji:

- Sukces w terapii jąkania – to często coś innego niż można przypuszczać!
- Znaczenie budowania zespołu terapeutycznego.
- Rola logopedy.
- Zadania nauczyciela.
- Praktyczne wskazówki dla nauczyciela.
- Promowanie zasad dobrej komunikacji.
- Zapobieganie mobbingowi szkolnemu.
- Wypowiedzi nauczycielki, rodzica i ekspertów – osób jękających się, które z sukcesem radzą sobie z jąkaniem w życiu.

Warsztaty dla nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych

Wspomaganie dziecka z problemem logopedycznym w środowisku edukacyjnym

9. Zaproszenie do zadawania pytań ekspertkom obecnym na warsztatach.
10. Podziękowanie za udział w warsztatach i wręczenie kwestionariuszy POSHA do wypełnienia przez uczestników.